

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Pirmutinis Darbo žmonių Dienraštis išeina kasdien apart nedėdienių.

Kaina: Suv. Valst. ir Kanadoj — metams \$6.00; pusei — \$3.00; 3 mėnesiams — \$1.75. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei metų — \$4.00.

No. 28. Telephone 3878 Stagg. Brooklyn, N. Y., Utarn., 3 d. Vasario (February), 1920. Pavienio numerio kaina 2c. Metai X, Dien. II.

Lenkų Kariumenė Sibire Sukilo ir Prisidėjo Prie Bolševikų TARYBOS UŽKVIĘČIA BRITANIJOS FIRMAS

SEMIONOVO KAREIVIAI TAIPGI PRISIDĖJO PRIE RAUDONOSIOS ARMIJOS

Čielas slavų batalionas paimtas nelaisvėn

“Elizabethgrado apskrityje mūsų kareiviai paėmė Glodas ir didelį skaičių kaimų, nuo 25 iki 30 mylių į vakarus nuo Elizabethgrado. “Mes paėmėm Perekop miestą. (Tauridoje, netoli nuo Juodųjų jurių), ir išvijom priešus iš tvirtaviečių Čengarsko pussalio pozicijose, padarydami jiems baisius nuostolius.” Exchange Telegraph kompanija gavo iš Viennos pranešimą pažymėtą su pėnyčios data, kur sakoma, jog ukrainiečiai galutinai užėmė Odessos portus ir miestą, su pagelba Chersono rėdybos kareivių. Buvo baisūs mušiai su generolo Denikino kareiviais, kurių didžiūma tapo Udinsk taipgi tapo užimtas. Priešai betvarkėje ir sumišime bėga į rytus.

KOLČAKAS TAPO UŽMUSTAS

Jo paties kareiviai suvarstė jį durtuvais, praneša laikraštis “Pravda”. London, 2 d. vasario. — Maskvos bevielinis telegramas paskelbė bolševikų organe “Pravda” tilpusią žinią, pažymėdamas, jog “tiksliai kelios dienos atgal, juodašimčių didysis vadas Kolčakas tapo suvarstytas jo paties kareivių durtuvais”. Vladivostok, 2 d. vasario. Admirolas Kolčakas ir premjeras Popieliajev, juodašimčių valdžios viršininkai, buvo kalėjime Irkutske ir jų likimo niekas nežinojo. Generolas Semionovas, kariumenės vadas tolimuose rytuose, dėjo pastangas paliuosuoti admirolą Kolčaką. Pereitoje nedėlioje trys šimtai kareivių sukilo čionai ir suareštavo savo aficerius, taipgi atsiskė pildyti savo viršininkų įsakymus.

10 YPATŲ TEISIAMI UŽ WINNIPEGO STREIKĄ.

Winnipeg, Man., 31 diena sausio. — Dviejuose vietiniuose miestuose teismabūjuose tapo priduta apkaltinimai prieš 10 streikierių komiteto narių, kurie vadovavo generališka streike, pereitą pavasarį. F. J. Dixon ir J. S. Woodsworth kaltinami už “maištišką šmeižimą”. Septyni kiti streiko vadovai kaltinami už “maištišką konspiraciją.” R. B. Russell, neseniai nutestas, tapo pasmerktu 2 metams kalėjiman.

Apgarsinimai London Herald laikraštyje reikalauja konstruktorių Volgos distrikte

London, 31 d. sausio. — Kuomet Suvienytų Valstijų senatas tyrinėja Tarybų Rusijos atstovą L. C. A. K. Martensą, ir New Yorko valstijos legislatura stengiasi prašalinti socialistų atstovus, kad tuomi nuslopinus darbininkų judėjimą tuo pačiu laiku Britanijos kapitalistų interesai darosi sau turgavietes Rusijos pirklyboje. Jie tapo dar labiau užtikrintais, kuomet Rusijos Tarybų Respublika patalpino apgarsinimą dienraštyje Herald, užkvięčiant Britanijos inžinierystės firmas patatymui ir įtaisymui dirbtuvių Volgos distrikte, kur randasi šaltiniai degančios medegos skalų. Atsiliepiamai reikia priduoti London Herald ofisan. Po tais apgarsinimais pasirašo Tarybų Respublikos nacionalės ekonomijos didžioji taryba. Atsiliepiamai bus priimami London Herald — socialistų dienraščio ofise. Volgos distrikte žemė tapo ištyrinėta Maskvos gelezo darbų ekspertų. Pasirodo, jog šiame distrikte

SAKO, PASLAPTINGI SINGALAI PAEINA NUO VENUS PLANETOS.

Smithsonijos mokslinčius nurodo, jog ant šitos planetos gali būti gyvybė. Washington, 31 d. sausio. — Jeigu bevieliniai signalai pasiekė žemę nuo kokių nors kitų planetų, kaip kad skelbia Signor Marconi, — jie pačina ne nuo Marso, bet nuo Venus planetos, sako Dr-as C. A. Abbot, direktorius Smithsonian, Astrophysikos Observatorijos ir pagelbinis sekretorius Smithsonian Instito. Dr-as Abbot nėra tikru, jog tie signalai pačina nuo Venus, bet jisai tvirtina, kad jie negali būti atsiųsti nuo Marso, kadangi ant šitos planetos, sako Abbot, nėra jokios gyvos esybės. Jisai praneša: “Pirmutinėje vietoje, iš priežasties didelės tolumos, saulės spinduliai pasiekia Marsą apie pustrečio sykio mažiau, negu mūsų žemę. Tas reiškia, ant Marso turi būti 100 nuošimčių šalčiau, negu pas mus. Žinant ką tai reiškia du sykiu šalčiau, negu būna pas mus žiemos laikui, — galima suprasti, kad jokia gyvybė negali tenai egzistuoti. Jeigu sutikti su Lick observatorijos direktoriaus Campbell nuomone, jog ant šaltų planetų gali būti savos rūšies gyvybė, kuri nesibijo šalčio, tai ir tuomet vienas dalykas liekasi neišvengiamu. — Astronomai sužinojo, kad ant Marso nėra visiškai van-

Cukraus stoka suklastuota.

Tada, kuomet minėta cukraus pelnagrobystė gyvavo, Amerika susitiko su klastuota cukraus stoka, kuri dabar jau išėjo į aikštę. Vienok prieš tuos pelnagrobis visiškai nebuvo niekas veikta, nors gerai žinota, kad jie paslėpė beveik visą cukrų ir padarė kainas, kokios jiems tiktai patiko. Jokis valdžios departamentas nesirūpino sustabdyti tokių žmonių išnaudojimą.

DARBO DEPARTAMENTAS TYRINĖS PRAGYVENIMO BRANGUMĄ.

Washington, 31 d. sausio. — Sekančią savaitę darbo departamentas pradės tyrinėjimą pabrangimo gyvenimo reikmenų visuose Am. žymesniuose miest. Dr. Ch. E. Baldwin, vyriausiasis darbo biuro klerkas, sako, paskirti ekspertai darys tyrinėjimą visų gyvenimui reikalingų daiktų, būtent: drabužių, avalų, rakandų ir kitų namams reikalingų įrankių. Teatrų ir kitokių pasilinksiminio įstaigų kainos taip-pat bus tyrinėjamos. Sis darbas, manoma, užsibaigs bėgyje mėnesų arba 6 savaičių laiko.

randasi labai daug degančios medegos, iš kurios galima būtų išgauti geležies smalos. Dirbtuvės bus pastatytos Britanijos firmų. Tai yra vieni iš didžiausių užsakymų Rusijos industrialiniame besivystymė. Šiems užsakymams bus išleista daugelis milijonų rublių, taipgi žymiai pasididins Britanijos išdirbystė Rusijoje. Britanijos komercijinėse agentūrose apsiereikė neapsakomas džiaugsmas, kuomet tapo pastebėta minėta Rusijos nacionalės ekonomijos didžiosios tarybos skelbimas, kuris parodo, kad Amerikos firma, buvusios bėgyje pereitų metų žymiausiomis inžinierystėje, dabar nustoją savo vertės, atsisakymu pripažinti Martensą, Tarybų Rusijos atstovą, taipgi žiauriai persekiojmais radikaliskų žmonių visoje Amerikos šalyje. Tasai reikalavimas konstruktorių Volgos apskrityje, čionai dabar yra svarstomas kaip atdaros duos atities dideliems pieno užsakymams, ir kaip galutinas panaikinimas Suvien. Valstijų išdirbystės nuo pirmos vietos pasaulio industrijos rekorde.

PENKI ŽUVO GAISRE, KUOMET UŽSIDEGĖ PLIENO DARBININKŲ NAMAI

12,000 ypatų likę be pastogės, per naktį išbuvo lauke.

Pittsburgh, 31 d. sausio. — Mažiausiai penkios ypatos pražuvo liepsnose ir visi Clairton, Pa., miestelio gyventojai, kurie visi yra plieno darbininkai, liko be pastogės, kuomet ugnis sunaikino jų medinius namus.

BRITANIJOS VALDŽIAI GREŠIA STREIKO PAVOJUS

Mainieriai uždavė naują krizį dėl Lloyd George.

London, 1 d. vasario. — Kitas baisus industrialis krizis kabo ant Lloyd George valdžios, tai yra mainierių pagrasinimas vėl išeiti į streiką, jeigu šis Anglijos premjeras nesustabdys kasyklų savininkų pelnagrobystę.

Robert Smillie, Didžiosios Britanijos mainierių federacijos prezidentas ir Skotijos mainierių federacija nurodo, kad anglies kasyklų savininkai pasidarė išnaudojimo būdu nuo 50,000,000—60,000,000 svarų gryno pelno. Mainieriai, užgirdę šitokią žinią, pareikalavo, kad tie pinigai būtų sugrąžinti žmonėms, arba pakėlimu algų patiems mainieriams, o jeigu ne šitais būdais, tai numažinimu anglies kainos.

BRITAI VĖL UŽPUOLĖ ANT SINFERNERIŲ DUBLINE.

Dublin, 2 d. vasario. — Policija ir kareiviai vėl padarė užpuolimus ant įvairių sinfeinerių įstaigų visame Dublino apskrityje, 31 d. sausio. Daugelis Sinn Fein parlamento narių tapo suarestuoti.

IŠ LIETUVOS.

Bartininkų žemės ūkio profesinė sąjunga apima 14 dvarų, turi 260 narių. Nežiūrint į tai, kad sąjungos visaišpšmeižiamos, vis delto darbininkai noriai į jas radosi, nes jau visi suprato jų reikalingumą ir naudą. Ką visoki dvarponiai ir jų pakalikai žaunija niekus, į tai nepaiso. Juk žino, kad dvarininkai tik keikti ir iškoneveikti darbininkus moka. Juk dvarininkui darbininkas tai gyvulus. Jie patys įpratę svetimu darbu misti tai kitaip ir nežiuri į žmogų. Jie savo šunimis daugiau rupinasi ne kad darbininkais. Ana Naujienelės dvarė darbininkai gyvena visai lušnoje, naktį net gult neturi kur, nes vėjai butuose gyvena. Yra viena kamara bent kiek geresnė, tai į ją ir einame visi gulti. Nagi tam ponui pasakykite, kad darbininkai neturi kame gyveniti, tai iš nieko į tai neratsakvs. Darbininkus visus nuo darbo paluosavo, jau kaip kam ir valgyt truksta.

Nejaugi tie ponai dar ant mūsų sverando jodinės? (K “Darb. Gyv”)

ISRADO VAISTUS NUO MIEGAMOSIOS LIGOS.

Bolognos profesorius sako si galėsiąs užmušti tos ligos bakterijas.

Rymas, 1 d. vasario. — Bologna universiteto profesorius Maggiora, paskelbė, būk jisai išradęs vaistus užmušimui letargo-miegamosios ligos bakterijų, kurios būna lignonio kraujuje.

MARTENSAS PRIDAVĖ SENATORIAMS SURASĄ FIRMŲ, KURIOS PADARĖ KONTRAKTĄ SU TARYBOMIS

Washington, 1 d. vasario. — Tarybų atstovas Martensas pridavė senato komitetui surasą Suvienytų Valstijų firmų, kurios padarė kontraktus su Tarybų Rusijai pradėti pirklybą tuojuos, kaip tikta galės plaukti į Rusijos portus laivai. Sumraše yra sekančios žymios firmos:

Morris and Co., iš Chicago, mėsininkai; turi užsakymus ant 50,000,000 svarų maisto produktų. Elia Berlow, 110 Duane st., New Yorko, padavė

IN GERIAL...
IEKA
US
urniture
MOS.
KO
YN, N.Y.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
 Published by the
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
 Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates: In U. S. \$6.00; foreign countries—\$8.00.

"Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879."

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

"THE SHERMAN DETECTIVE AGENCY"

"One Big Union Monthly" praneša įdomių žinių apie Chicago "Sherman Detective Agency", kuri turi savo skyrius ir kituose miestuose. Spalių mėn. pereinę metų vienas tos agentūros detektyvų, matomai, gailėdamas už praeities nuodėmes, atėjo pas sekretorių Chicago Darbo Federacijos p. Nockels ir pasakojo jam sensacinių dalykų apie tos agentūros darbus.

Pasirodė štai kas: laikraščio darbininkų streiko Chicago apeliokėje ta agentūra per savo pasamdytus žmones rūpinosi kelti riaušes, daužyti langus, daužyti mašineriją ir darboties provokacijos srytyje kur tik buvo galima ir kaip tik buvo galima.

Federacijos sekretorius pranešė apie tai prokuroriui Hoyno. Prasidėjo kanceliariškas tyrinėjimas, be jokių mašonių pasekmių. Tuomet Nockels pagrasino iškelti visus sekretus spaudoje. Prokuratūra nusprendė veikti ir ant Shermano agentūros būto — padarytas "raidas". 50 valdižios agentų užpuolė detektyvų būrį ir sukelė ten pusetinę revoliuciją.

Gaila tik, kad "One Big Union Monthly" nepraneša ar Shermano agentūros savininkai ir sapdininkai buvo areštuoti ir pasodinti kalėjimams, ar viskas pasibaigė be nieko. Kur tik yra streikas, kur tik yra darbininkų judėjimas, tenai kompanijos paršikviečia padauž-detektyvų įvairioms provokacijoms rengti. Apie tą razbainikiškų kompanijų veikimą jau seniai žinoma, bet sau viečia, niekeno neklausdamos.

SKANDINAVIJOS DARBININKŲ BALSAS.

N. Y. Call korespondentas praneša apie Skandinavijos (vadinasi, Danijos, Švedijos ir Norvegijos) darbininkų organizacijų konferenciją, įvykusią Kopenhage. Konferencijoje dalyvavo 268 delegatai, kurie atstovavo 300,000 darbininkų.

Konferencijos priimto rezoliucijoj pabrėžta, kad kapitalistinė visuomenė nebegaali išristi klausimų, paties gyvenimo žmonių patatytų. Tikslai socialistinė produkcija ir padalinimo sistema gali apsaugot interesus visuotinos kultūros. Susivaziavimas užgyrė III Internacionalo principus. Prie Trečio Internacionalo yra prisidėję Norvegijos Darbininkų Partija, Švedijos AKirioji Socialdemokratija, Danijos Kairiųjų Socialistų Partija ir Finlandijos Komunistų Partija.

J. BEKAMPIO REIKALU.

Tautininkai ir klerikalai savo laikraščiuose rašo, kad buvęs brooklyniskės kriau-

čių unijos delegatas J. Bekampis nunešęs unijos pinigų. Tulas tų laikraščių nesigėdijo paskelbti, kad J. B. pasiėmęs net \$4,000.

Delei šių paskatų, vardan teisybės, privalom pasakyti, kad nieko panašaus nebuvo. Jeigu J. Bekampis būtų užtikrinęs, tai pati unija būtų apie tai pranešusi. Tuo tarpu pati unija apie tai nei žodelio neužmeta, vadinas, nėra jokio pamato įtarti nekaltą žmogų blogam darbe.

Nejaugi tuloje dalyje mūsų visuomenės užgėso ir šėšelis paprasto padoromo, kuomet kaltinama žmogus be jokio ištyrimo jo reikalo.

'Naujienos' ir 'Keleivis' susivienijo su klerikal-tautininkų laikraščiais?

Kas gali drįsti sakyti, kad šituo du "socialistišku" (kaip juodu save vadina) laikraščiai yra susivieniję su klerikalų ir tautininkų laikraščiais, kitaip sakant, yra įję į jų spaudos bendrovę. Aš nesu toks draugas, ir aš to nesakyčiau, jeigu faktų nematyčiau. Faktai paty kalba. Štai jie:

"Naujienose" patilpo paveikslai Vileišio ir Zadeikio — tie patys paveikslai su tais pačiais paaiskinimais, koki patilpo tautininkų užponavotoje. "Tėvynėje" ir k. tokiuose laikraščiuose. "Keleivyje" taip pat atspaudinta to paties darbo paveikslai; tik paaiskinimo teksto pirmoji dalis išbraukta, — tas reiškia, mažiau pagyrimų palikta ir dar vienas barbariškas žodis pataisyta. "Tėvynėje" ir "Naujienose" po Vileišio paveikslėliu tarp kito ko parašyta: "Antrame Min. Kabinete buvo Vid. Reikalų Ministeriu, o 4 mėn. Kabineto Finansų Ministeriu."

"4 mėn." vadinu barbarišku žodžiu. Kaip reikia skaiyti: ar "ketvirtuo mėnesio Kabineto", ar "keturių mėnesių Kabineto"? Ir šiaip ir taip išejtu nesuomavavo 268 delegatai, kurie atstovavo 300,000 darbininkų. "Naujienos gi, matomai, kaip gavo, taip ir patalpino viską. Po Zadeikio josios praleido žodį "pasekmingai", bet tai, matyt, netyčia; tai būta zecerio ir korektorius klaidos. "Tėvynėje" yra sakiny: "Būdamas karo ministeriu pasėkmingai vedė karo reikalus". Redaktorius negalėjo išbraukti žodžio "pasekmingai", nes tada visas sakiny išejtu juokingas, kvailas; juk nereikia nė sakyti, kad "karo ministeris vedė karo reikalus"; eia visa svarba yra klausime, kaip vedė. "Keleivis" tą sakini išbraukė. Tai turbūt, jo kamuflažas-nudavimas, kad neva pats informuoja skaitytojus. Bet paveikslėliu vienodumas parodo, kad ir

"Keleivis" priklauso prie to paties laikraščio trusto. Faktiškai gyvuoja klerikalistiškai-tautininkiskai - socialistiškas laikraščių trustas, arba spaudos bendrovė. Ar ji formališkai gyvuoja, tai menkesnis klausimas. Gali spaudos bendrovė gyvuot slaptai, bet tikrai, formališkai. Gali nebūt formališkai suorganizuota, bet darbai gali parodyt, kad tų trijų "sriovių" laikraščiai faktiškai turi bendromu šiame atvejyje, — skelbime tų mūsų politikierių-diplomatų, — jų bendrumas yra ne tik medžiagiškas, bet ir dvasiškas, ir politikinis.

Jau nuo keleto mėnesių taidu, atsiprašant, "socialistiški" laikraščiai, turi šio-tokią-tokią bendrovę su klerikal-tautininkais.

Atsimename, kaip "Naujienos" paskelbė Račkausko "telegramas" apie Amerikos Wall-stryčio malonę Lietuvai. Rodėsi tada, kad Račkauskas tą "socialistišką" dienraštį "prigavo" — taip mes ir sakėme, bet tai klydome. Manėme, kad Rač. tuo būdu uždyką gavo išgarsinti tautininkų biznį ir politiką: vietoj siųsti prastą apgarsinimą, už kurį reikėtų užmokėti laikraščiams, jisai tad pavadin "telegramomis" ir laikraščiai apskelbė tat dovanai. Bet, kaip dabar slapybės išsiduoda, tai turėjo but jai ir tada tarp tų laikraščių koks nors susipratimas, susirišimas. Račkauskas gal tuomet buvo tojo jų trusto viršininkas-sekretorius ir dėlto tas žinias siuntinėjo.

Pora mėnesių atgal taidu "soc." laikraščiai gavo Lietuvos konsituaciją ir apskelbė kartu su kler. ir taut. laikraščiais. Ir tai paiko be jokios kritikos. Tas irgi parodo jų bendrumą. Tiedu "soc." laikraščiai iki šiol ne menkiausias kritikos nerašė priešais tą Lietuvos diktatoriaus konsituaciją. Tas parodo, kad jiedu pamatinuose klausimuose pilnai sutinka su klerikalais ir tautininkais. Kad taip, tai kodėl jiems nesivienyti i bendrovę su jais?

Galvanausko paveikslą su išgarbinimu "Naujienos" patalpino taip pat, matomai, gavusios iš savo klerikal-tautininkiskio spaudos biuro. Dabar jos murma prieš Galvanauską, peikia jį. Tas parodo, kad jos nėra kompetentiskos informavimo, o ypač švietime skaitytojų: nemoka orjentuotis, nežino, kaip apvertinti politikinis veikėjus ir apsirėškimus. Jį pradėjo peikti tik dėlto, kad jis, tapęs ministerių pirmininku, nepriėmė i ministerius bent dviejų neva socialistų. Lietuvos socialistai tuomet pradėjo šumyt prieš Lietuvos valdžią. Paskui juos tupčiodamas Grigaitis irgi buvo sukėles "metežą" prieš Galvanausko valdžią. — Bet po kelių savaičių, gavęs tos valdžios piniginių "misjonierių" paveikslus ir pagyrimus, patalpines tat savo lapelyje, nuleido savo "revoliucinį" karštį iki zero ir

apskelbė: mes patariame duoti tai valdžiai pinigų ar me neduoti. Štai tikri. to svyrūnėlio žodžiai, parašyti 6 d. sausio, 1920 metais: "Mums vargiai tiktų skubinties užbėgti jiems už akių ir daryti taip, kad dabartinei Lietuvos valdžiai išsprūstų dirva iš po kojų. Todėl, mūsų supratimu, mums nepriderėtų nei trukdyti tą paskolą. Geriausia mes pasielgsime, jeigu nebuosime pritarimo paskolai, bet kartu ir nedrausime nuojos."

Tai vėl ant kryžkelės, tai vėl ant dviejų kedžių sėdėjimas!

"Keleivis" pasiskubino paremti tą valdžią pinigais, o paskui, kaip juokdarys, priatė naujosios "Liet. Soc. Sąjungos" komiteto suvėlintai nuomonei, atmetančiai tų misjonierių prašymus. Kada jau tie piniginiai misjonieriai baigia savo "misiją," tai jų rėmėjai "socialistai" ima nutarimus daryti prieš jų rėnimą! Mat tuomi vėl pasirodo savo pasekėjams darbininkams, kad rūpinasi darbininkų klesos reikalais. Ar šesnės balos negali būt! Mullinimo ir tamsinimo purvai tyška i visas puses ir baigia užlipinti akutes tos naujosios L.S.S. nariams!

Vienok jau ne ilgai taip bus. Vieni akis prasikrapštyš, o kiti, kurie lipina jiems akis, nueis su kūnu ir dūšia prie buržujų galutiniai.

SAUZUDYSTE

Praeituose 1919 metuose Suvienuose Valstijose tapo papildyta 5,121 sauzudystė, — taip praneša gyvasties gėlbėjimo liigos statistika. Tame sauzudžių skaitliuje buvo sugrįžusieji iš karės kareiviai.

Sauzudžių tarpe motery nuosintis padidėjo. Pirmesniuose metuose tarpe keturių sauzudžių buvo viena moteris; gi praeituose metuose — daugiau negu viena moteris tarpe trijų sauzudžių. Is viršmineto skaitliaus papildė sauzudystes 477 vaikai: 225 bernaičiai ir 252 mergaitės. Jauniausias iš bernaičių buvo 4 metų amžiaus; jauniausia iš mergaičių — 13 metų amžiaus.

Beveik trečdalis visų papildė sauzudystes nusišovimu, o kiti nusuodijimais. Priežastis vaikų žudymosi buvo: apleidimas (netutytojų: nemoka orjentuotis, žiaurus su jais apsiėjimas namuose ir mokyklose.

Sauzudžių tarpe yra 43 advokatai ir teisėjai; 36 daktarai, kuriems nusibodo gyventi; 28 mokytojai; 28 pirkliai ir t. t.

Nelinksmo ir nelaimingo apšvedimo aukomis buvo 350 ypatų. Is vyrų nekurie prieš nusižudant nuzudė ir savo moteris; is moterų taip-pat.

Seniausias žmogus tarpe sauzudžių buvo 100 metų ir jauniausias 4 metų. Jeigu kiekvieno sauzudžio pažvelgtume priežastis, ko dėl jis užbaigė savo gyve-

nimo dienas, tai surastume, jog jiems ko-nors gyvenime stokavo. Vaikai žudėsvyrūnėlio žodžiai, parašysitekė tėvų, gal-būt per siaučiančias ligas ar karėje; profesionalai ir pirkliai dėl nuobodumo gyvent, o tokie nuobodumai tankiausiai būna nuo gyvenimo nepasiekimų; vedusieji žudėsi nemataikę pasirinkti poras, nes apšvedimas šioje gadyneje tankiausiai įvyksta ne iš tikrosios meilės, bet su kitokiais išrokavimais, su pasitikėjimu laimėti nuokitos ypatos žmoniškesnes gyvenimo sąlygas, matant kurį-nors turtingesniu ir t.t.

Buvo ir seno amžiaus sauzudysčių. Šioje gadyneje, viešpataujant tokiai žiauriai kapitalistinei sistemai, senas darbininkas žmogus negali rasti sau tikslo gyvenimui (nors tiesa pasakius, seno amžiaus nedaujgelis darbininkų ir sulaukia, juos vargas nukankina anksčiau). Senas žmogus, netekęs spēku, kapitalizmo tvarkai palieka nenaudingas. Kuris neteikia kapitalizmui naudos, tam nėra nei pragyvenimo.

Tik panaikinus kapitalizmą ir įvedus darbininkų tvarką, seniems nereikės žudytis, nes juos žmoniškai aprūpins draugija už jų sukėvotas naudingiems darbams jaunystės spēkas; o jauniems vaikams nereikės žudytis dėl jų apleidimo ir žiaurais su jais elgimosi, nes ateities draugija juos geriausiai aprūpins. Apsvedimams nebus kitokio išrokavimo, kaip tik nuosirdus patikimas vienos ypatos kitai ir tikroji meilė, nepridengta turtais nei kitokiais išrokavimais.

Taigi, stengkimės prie tokios tvarkos greičiau prieiti. J. Kröns.

BOBUTĖ BE VELNIO

Tėvas besifaudamas kelnias: — Tą bobą vėl Atneša velnias!...

Bobutė, įėjus: — Sveikučiai! — Brangiausi Jūs mano vaikučiai!

Jūs mano Jaunučiai paukšteliai, Jūs mano Gražiausi kvietkeliai!

Užėjau visai Iš netyčių, Išsiūlgus jūsų Mažyčių...

Jonukas, drąsiai Pasipūtęs, Priema ir klausia Bobutės:

— Bobute! Kur velnias paliko? Kas blogo Su juom atsitiko?...

— Koks velnias?... Nepuiku, mažyti! Nešaukie jo vardo, Jonyti; Užgausi angelą savo!...

Jonytis: — Tai tėtė melavo! Jis sakė audamas Kelnias — "Tą bobą vėl Atneša velnias!"

Hocus Focus.

